בסוד שיח

אלה שצלחו ואלה שטבעו

(55 שנה ליסוד בנ"ע בברזיל)

יש לי קשר רגשי לנושא. אבי ז"ל עלה לארץ בשנת 1935 ובמשך שנים רבות, והחל מיום הולדתי ועד מותו, היה מספר לי את סיפור עלייתו ארצה. הוא היה מגיע מעיר הולדתו, ורשה, בירת פולין, ומתאר את הקשיים הרבים שהיו לו ולחבריו בדרך, עד שהגיעו לחוף מבטחים. הוא היה מספר לי על הקשיים הרבים שהיו לו ולחבריו בדרך, עד שהגיעו לחוף מבטחים. הוא היה מספר לי על הקשיים הרבים שהיו לו ולחבריו בדרך, עד שהגיעו לחוף מבטחים.

מתוך סביבה זו, עכשיו בקרני שומרון:

לאנה גולדברג:

יש לי קשר רגשי לנושא. אבי ז"ל עלה לארץ בשנת 1935 ובמשך שנים רבות, והחל מיום הולדתי ועד מותו, היה מספר לי את סיפור עלייתו ארצה. הוא היה מגיע מעיר הולדתו, ורשה, בירת פולין, ומתאר את הקשיים הרבים שהיו לו ולחבריו בדרך, עד שהגיעו לחוף מבטחים.

שאלתי רק ציפורי ממש יודעות בשוק תלויות בין ארץ לשמיים, את זה חבאב של שתי המלחות.

אתגבן אני נשתלתי מקסיים, אתגבן אני ציפורית שורשים. ושורשיי בשני נופים שונים.

"נולדתי בירושלים, נולתי בבית בו היתה הפדיגוגיה ותית-ציונית, וקיבלנו חיי קהילה שורשים סביב בית ספר "תלמוד תורה" בו למדנו. שם פעלו בית הכנסת ומניף בני עקיבא.

"בהיותי נערה עלתה משפחתי לארץ, ואני מזר מאד התנתקתי כ"בעיית" לכל חיי ועד היום. בבני עקיבא ברחל הייתי וביכנו, כאן כבר הייתי מדריכה.

"אט אט נישטשטו נופי הילדות, המשפחה והחברים שנשארתי שם. אך בירושלים כמו בר-ילאי, לשטף המהגרו או מוסיפי שמבה, לכך ראה משקף כירושל בירושלאי או רגל ירוק-צוהב, קוויל ומגן.

"נושא התפוצלות עלה פה ושם על השולחן ובבתי, אבל לא התעסקתי בו יותר מדי ואין לי הסבר רציונלי למה פתאום, אחרי כמעט ארבעה עשורים, ובלשוני לחזור לשורשיי ילי רוצי לברוק מה פרש.

"למעט השורשים הזה המבטיח את בעלי הבר, ובכיוון שאני עסקתי בהספרת מרכי הפדרה, לקחנו מקלטה. עם שני ילדינו, אחד בירושלאי האר ישראלי.

"פתרתי בשורה התחתונה בירו. משם נסענו לאחרכו של רחב 'אינטרדוגה' בחיפוש אחר הבניין שבחזתו שלט ענק 'בית ספר תלמוד תורה'. גם את אשתנו התלמידים בכבעי כשלילבן עליו אותו 'אלונו', לא ראינו.

"הגלידה שבפינה עדיין מסרה גליחות, מבית הספר, לאחיות יבאו נידות אך בית הספר שלי נעלם, מסתבר שאחרי הפינוע באר גנסינה נבנתה מסיקי חשמונאים. מעמיד בין שני הקהילות הגבוהים פגאם בשומר. את יחי את, אמנציפציות', ואת אמי.

"שנים בית הספר כשעם ולא השתנה. אותם המסדרים, אותו ריחם בבר בחדר המכולת. על קיר מסדר הכניסה, כמו רק היום את המילים של המסלו 'תורה עבודה'. אבל השלום שהיה -

מחזות פנינה לוין, עכשיו בקרני שומרון:

לאנה גולדברג:

יש לי קשר רגשי לנושא. אבי ז"ל עלה לארץ בשנת 1935 ובמשך שנים רבות, והחל מיום הולדתי ועד מותו, היה מספר לי את סיפור עלייתו ארצה. הוא היה מגיע מעיר הולדתו, ורשה, בירת פולין, ומתאר את הקשיים הרבים שהיו לו ולחבריו בדרך, עד שהגיעו לחוף מבטחים. הוא היה מספר לי על הקשיים הרבים שהיו לו ולחבריו בדרך, עד שהגיעו לחוף מבטחים.

שאלתי רק ציפורי ממש יודעות בשוק תלויות בין ארץ לשמיים, את זה חבאב של שתי המלחות.

אתגבן אני נשתלתי מקסיים, אתגבן אני ציפורית שורשים. ושורשיי בשני נופים שונים.

"נולדתי בירושלים, נולתי בבית בו היתה הפדיגוגיה ותית-ציונית, וקיבלנו חיי קהילה שורשים סביב בית ספר "תלמוד תורה" בו למדנו. שם פעלו בית הכנסת ומניף בני עקיבא.

"בהיותי נערה עלתה משפחתי לארץ, ואני מזר מאד התנתקתי כ"בעיית" לכל חיי ועד היום. בבני עקיבא ברחל הייתי וביכנו, כאן כבר הייתי מדריכה.

"אט אט נישטשטו נופי הילדות, המשפחה והחברים שנשארתי שם. אך בירושלאי כמו בר-ילאי, לשטף המהגרו או מוסיפי שמבה, לכך ראה משקף כירושל בירושלאי או רגל ירוק-צוהב, קוויל ומגן.

"נושא התפוצלות עלה פה ושם על השולחן ובבתי, אבל לא התעסקתי בו יותר מדי ואין לי הסבר רציונלי למה פתאום, אחרי כמעט ארבעה עשורים, ובלשוני לחזור לשורשיי ילי רוצי לברוק מה פרש.

"למעט השורשים הזה המבטיח את בעלי הבר, ובכיוון שאני עסקתי בהספרת מרכי הפדרה, לקחנו מקלטה. עם שני ילדינו, אחד בירושלאי האר ישראלי.

"פתרתי בשורה התחתונה בירו. משם נסענו לאחרכו של רחב 'אינטרדוגה' בחיפוש אחר הבניין שבחזתו שלט ענק 'בית ספר תלמוד תורה'. גם את אשתנו התלמידים בכבעי כשלילבן עליו אותו 'אלונו', לא ראינו.

"הגלידה שבפינה עדיין מסרה גליחות, מבית הספר, לאחיות יבאו נידות אך בית הספר שלי נעלם, מסתבר שאחרי הפינוע באר גנסינה נבנתה מסיקי חשמונאים. מעמיד בין שני הקהילות הגבוהים פגאם בשומר. את יחי את, אמנציפציות', ואת אמי.

"שנים בית הספר כשעם ולא השתנה. אותם המסדרים, אותו ריחם בבר בחדר המכולת. על קיר מסדר הכניסה, כמו רק היום את המילים של המסלו 'תורה עבודה'. אבל השלום שהיה -

היה הזוזה שונה.

"בשיחה עם מזרחי, לשחזי שכשנפתח מחדש למירים מגיעים מהשפחות 'מסורתיות', וכי בית הספר משתדל לקבל רק בנים של יהודיות. אנחנו משתדלים, אמרה, לא תמיד מצליחים.

בפגישה בית הספר פגשתי ביחיאם פעיל וב"ר (ראש"ג-ניקיון שם עשים עבודה מרחי מרו) שניסה לעודד: לשבת סף לשפקבנה. המצב שם יחור טוב.

"כמו בתלמוד-תורה, כך גם ב"ב-אילן שב" קשפבנה, פרעל פניה בני עקיבא. בקבלת שבת פגשנו בנוער ובני. כמו שרק הבילדאים יוד עים להיות. המפרשנו לתפילות השבת ובניבו מקידוש שנערכו לכבוד זה מהנערה שהוצר רם. "משבית שבתות" היה מנהל בית הספר שה בהיה: "בית הספר הוא יחי, אך 90% מהתלמידים אינם שומרים שבת וכשרות. מי שמחפש יהודים שלה לישראל או שמר למען מטולה.

"במרבאי שבת התבטנו, עלשי המנהל, כך שרים מנהים באמצע שנות המישים לחיהם. זכרתי כמעט את כולם כמיכר הנערי באותם ימים. המדריכים שלי בתנועה, שרק ניחוף של המון, המקום והתנאים האחרים אותם שם. הרב שיח היה מרגש. בעלי מקצועות ומשרים אלו משרי על נישואים לנוחיה, התחזו על הנערי שהם חשים כשרואים את לחיהם כבר לא מדי לבטים עם מי להינשא. היו גם שנודרי כי הם מקבלים בטלהנות את המבר, אך ורוב המרחי שהיו ומרים לנוחיה ובמקף של היהודות.

"פגישה זו היתה עבורי רק פיסחת את הזב נג הגדול חמפחי בפגישה עם צעירים שאינם בנערי התנועה ניחפרים, מתנרסים, ארחיכלית ופסיכולוגיזת זמרינו התלבטו, אנו כבר לא, פישרו. אנו נמצאים ורבה מעבר להתלבטות. העם הבילאי והא חם, רניש ואנושי. אין סיבה שנבחר בן או בת וזב עלשי הזה".

"במפגשים הצעוכים לנחיי בלי הדף על מצב התפוצלות והמסכל רק התנבר. "אם רק היו יהודים מאפשרים לעזב את סיר הבשר".

"כל התנועות היא קשה. קשה היא התנערי קות מכבלי הגלות התנחותיה, קשה בניחוד היא התנתקות מנבית, מחברים ומשפחה, מאות מנהיגי התנועה עלו, לציונים לפרות לחץ הגדרים להישאר.

"ניחם שלישי ב"ח בסיון (5.7.05) יתבנבו בפר נימ-סיסת ב"ב-אילן, כמעט מאות מנהי ב"ב-עקר בארצות הגדים בישראל, כי לחנוג 55 שנים להיווסדה של התנועה בברזיל שהיבה לדעיק יהודי, עבודה ועליה. הנערים שיתבבנו לחניבת ה'55', עשו ואה'. הם גילו את גלי התפוצלות, הקיבו בין הנים לחשפרת, מיחש קריירות וד בים יחשבים בתעקרי מפחה במסרבות הניבר ויות, ומך חיים יהודיים מלאים.

"יש סיבה לחניבה ותואן, אך חיבה לזכור ולהכיר את המיסיבות של לחת גם ולאה יך אנים אחבות לנשפרים בגולה ולתנועה, שהי משיך לשמר על מעין נפחיה כדי שיחי חמך שם יוכל גם הוא לישות בבניין יהודים".

"שצוה עלי אליהו הנביא"

בפרשה יצא לאר קבץ מלכות בית חד - מאסף לחסף ועיקן בחשנה ארשר"י לעלה (סיקדמה) ומאסף כלל, בן החיר, אפרחת, שיחות, והבטה ותובדות מארשר"י לעלה. הזל מדבי חד זצקל מחלמידי בעל "הצעם אליעזר" החפה מלובלין זצקל, וכלה בארשר"י הנוכחי מלעלה שליט"א הנר קטעים ממנה:

פעם שאל רביה"ק, רבי חד מלעלה זיע"א, את רבו החה"ק הרבי מלובלין זיע"א היכן יקבי לעצ מו תפילין ודשות, כי התפילין הראשונה נחבלו. ענה לו שיטע לפשעזאנסק לזחה"ק רבי משה זצוק"ל ומפלו יקנה תפילין. נסע מיד"ק לפשעזאנסק ובבנה אל רבי משה ומצא כחוב מרשיות של תפילין, אמר לו בשורא טבא בחורב, אבל רבי משה לא ענה לו, יען שלא רצה להפסיק באמצע הבחי בה, ולא ויינב אמר בלשון הקודש, אמר שסיים רבי משה את בחיבחו, ענה לרביה"ק רבי חד ונחן לו שלום, ושאל מיניה מיד הפיעה לו מפיי לעלה. שאלו לשמו, השיב לו: חד. כששמע רבי משה הקשה ז, אמר לו: בהפעלותי "אם כן אתם הבנים רבי חד לעלובשי, שמה עלי אליהו הנביא לבחוב עמהי תפילין", ומיד נינע לארחנו המנוח, מרנו הקציא משם זה תפילין שהיו בפיה ועליהם רשום "בחוב לשם רק חד מלעלוב", ונחנה לו בפחנה.

מקוה

אירע פעם הבאות השנים היה בירושלים מחסור בחל בחים, ובמשך שחודים מספר לא היה ניחן להחלילה את הפים במקוואות. אך כ"ק מרן ארשר"י מלעלוב, זחרב"ש זיע"א מבל מקוה מכמנו ללא כל שיעוי ודף הבל. אף חזק בפים את פניו הביע את הצאנו באילו מרחב פפים וכים וקים פמש.

כ"ק מרן ארשר"י הרב"ש רבי חד צבי שלמה זיע"א היה אשר כי למקוה צריך פסיחת נשף ממש.

כ"ק מרן ארשר"י הרב"ש זיע"א הקי מבל בחיחות עצומה ומפלאים.

כ"ק מרן ארשר"י חישב"ן רבי שמעון נתן נטע" זיע"א ניסה ללכת למקוה בעת וחלה. ביקשו לכ נוע בעוד מבן, מכנה נפשות, מעט לעמעו. אמנשל לפם משל לשה חרבי רחשה ענה להם - לשיכור שרצה לשחות במקוה חיה, אמרי לו יהידיו הלא מכנה והא לך. השיב להם, מזה מכנה ובשפעת לי לך חיה מן אמת. אילם, כשאירי שחזה את המקוה הלא כפה אני חשוב כבר, וכן הוא גם בעניני.

לבחר שבנהם פעם אל כ"ק מרן ארשר"י רבי משה מרדכי זיע"א ואמר לו שאינו חש בשבב, חחיי רבינו זיע"א שילך למבול במקוה, וכך וזה, שנחרפא לגמרי מזה.

בעת צעירחנו שהה כ"ק מרן ארשר"י זיע"א בעיר מברזיה יחד עם עד אברך. בשעות הבחים לאחד שהלה מעד את שחייו, ותבטנו ללכת למבול בחני מברזיה, רבינו זיע"א ובניע אף הוא את רצונו ללכת אל חני מברזיה ורבינו היה צריך שים חפילת שחריח יעריח לא פעם מאחנו, ואמר רבינו שיטע קדם לחני מברזיה ולאחר מבן יעשלת חפילה שחריח. לבשחנינו לשם היו שם שני בחורים אחד חזקה מאד ואחד יחור קי. שאל הלה את רבינו, לאן נכנס הרבי לטבול, ענה לו רבינו, שמכלה בירושו שחזכו הוא לוקי רבי שמעון בר יוחאי טבל במקוחה ומצה, הלה אך הבניס לשם את קנה אמבטיה ומבר שלה מחצה חצה ומיד יצא הצדה, אולם רבינו שעריח היה שים האבילה ונשפ הלא, נכנס לבר ורחצה ומבל מבלחחיו ברגיע, וראה הלה בחש שהו אך ורק כחצה עליונים שלבל לבך במקוה ורחצה. ולא ואה, אלא שלאחר האבילה בעזר הלה הלך מיד לנם את שנחו, ורי שרבינו זיע"א מיד הנחיל באר שב את הבנחיה בקדש לחפילת שחריח והחפלל בלחש, ולא ניסר עליו כלל והמצען הנחיל שעשה קדם כן.

בעניין הפלשים אם מחר לטבול במקוה חנה בשבת, ריש הפוערים בין שיש בזה הבעת הנף וחשש וחרבה. אמר כ"ק מרן ארשר"י זיע"א דמקוה חי סיבת הנפשה אין בזה הבאת וחרבת הנף כלל.

פת שחרית

כ"ק מרן ארשר"י, חרא"ם ורבי אלעזר מנחם מנדל) זיע"א, היה עשה לחבשים שבאו אליו בעניני רפואה ויעוצה הפלחה וכו' לאבול ארבעים יום פת שחרית ללא הפת, ובמשר שפעם מהם הפרק אחד מהאנשים מפאר ימים קדם מלאת הארבעים יום, מפני שחרבים כבר באנו, ולאחר שלן הוא חר לחפלשת, ובחוזר ובהלך הארא"ם שיחעלל שוב ארבעים יום ושיים.

גם כ"ק מרן ארשר"י, רבי משה מרדכי זיע"א, בן הניחד הזה, היה אשר חניר ליחד בפת שחרית בכל יום בבוקר, ובפת החוקה וכן היה אשר לבעני רבי זה גם על חיחו הבן וכרי, ובפרט לחלישי הפה ריע"ז היה אשר לאבול ארבעים יום רצופים פת שחרית בבוקר ממש בעודם על מישהם ממש. ובשם זקינו, כ"ק מרן ארשר"י הרב"ש זיע"א אשר שענין זה הוא בחיק ומבוחר.

אבילה

קבלה מרה"ק רבי חד מלעלוב זי"ע שפחים האבילה יש לחחפלל על שלושה רבים גם שהבי לה יהיה לחיקון כמו שכחוב בספרים. ב. שיהא לבריאות. ג. שלא יהא שום מכשול חלי של פגע רעי מות.

נחירה על נכסיו

מיפר כ"ק מרן ארשר"י שליט"א מלעלוב
בפישיטות הרה"ק אדמ"ר מרחיב בבין הרח"ן)

רחים של הרה"ק ר' חיים מקאמנר, בעל ה'חורת חיים' זיע"א, היתה לחקר ולדרוש אצל הנחירים שנפטר אליו את מחלך נפשיהם אליו, והיה מבחר אצל מי שהאכנסו וכו'. פעם הבחינו הנחירים בב בין, שבדרך נפשיהם היה קר מאד ובשם עין יד על הפרש ולא היה באפשריחם להמשיך בנפשיהם. רפק על הלה ביחנו של אחד מהנחירי קאמנר, שבר על אם הדרך, הלה לא רצה לפחוח להם את הדלח בשום אופן. וביע ה'חורת חיים' את פליאחו על רבר זה האבר. "על פלוני נבחר בשפחים נחירה על נב סיר". וקר וזה שפלוני ומפיר יהד מבנסיו והעני עד כי כך שהיה נפרי לבקע מפח מאפים. נפע ומפיר להם ומורח חיים ובבה לפניו על רחע מכחו. אפר לו הנחיח חיים "בפעים שפנו עליך מנו מפים על שפחה מי בפים שאין בו לא מפחה מפחה ולא בית הפרש ולא חלפר הנחר, אלא שהפציבר מקן שבניך שפעפים יפל אחה להבניס אורחים ונחילה ובבפת אפרחים יפיי מפר לה, אני שביבה על כן יכולים להפאריך בחים או להפאריך בעשרי ויעני ומפך כפנן, אך עכשיו שלא רצית לקבל האפרחים נגר עליך עניות ולכך ירדת מבבחך". בן בפלים קיבל האפיר על עצמו להיות מפנים אורחים בחיל למען חמר מפנו הבירה הנראה.

schiffa@013.net.il